

EU:n elpymisrahastolla toteutettava kannustinmalli Ohjaamoiden tai Ohjaamotoiminnan kaltaisen palvelun monialaisuuden vahvistamiseksi (2021-2026)

Valtion vuoden 2021 lisätalousarvioon sisältyy EU:n elpymisrahastosta rahoitettava kannustininstrumentti Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseksi. Kannustinmallin toteuttamiseen on myönnetty käytettäväksi yhteensä 6 500 000 euroa.

Ohjaamoja on toiminnassa noin 65. Ohjaamoja ryhdyttiin kehittämään nuorten matalan kynnyksen palvelupisteiksi osana nuorisotakuun toteuttamista vuonna 2014. Ohjaamoiden toiminta on nykyisin kansallisesti rahoitettua. Tutkimuksissa ja yleisemmässä toiminnan seurannassa on Ohjaamoiden yhtenä tarpeista pidetty koulutussektorin asi-
antuntijuuden osallisuuden vahvistamista ohjaamoverkostossa. Kannustinmallilla pyritään vastaamaan tähän tarpeeseen.

Ohjaamoiden kannustinmallilla toteutettavan avustuksen hakuaikaa jatketaan ajalle 1.10.2023 - 31.10.2025. Avustuksen käyttöaikaa jatketaan 31.12.2026 asti. Samalla tarkistetaan avustuksen kriteerejä omarahoituksen osalta. Jo aiemmin avustuksen saaneet tahot voivat hakea rahoitukselle jatkoa. Avustusta voidaan hakea [Ohjaamon perusteet](#) (TEM esitteet 6/2018) täyttävään toimintaan. Kannustinmallin rahoitusta voidaan myöntää samanaikaisesti enintään kolmeen kokoaikaiseen henkilöresurssiin Ohjaamo kohden.

Avustuksen tavoite

Kannustinmalli tavoitteena on vahvistaa nuorille suunnattujen Ohjaamoiden tai Ohjaamotoiminnan kaltaisten palveluiden moniammatillisuutta. Kannustinmallilla on myös tavoitteena vahvistaa kannustimia ohjaamotoiminnan sosiaali- ja terveystalouden sekä koulutuspalveluiden integraatioon.

Avustuksen saaja

Avustuksen saajana voi olla Ohjaamotoiminnan perusteiden mukaisesta palvelusta vastaava kunta, kuntayhtymä tai hyvinvointialue. Kannustinmallista voidaan myöntää rahoitusta enintään kolme henkilötyövuotta vuotta kohden per Ohjaamo.

Uusi hakuaika ja hankkeen kesto

Hakuaika alkaa 1.10.2023
Hakuaika päättyy 31.10.2025

Hakuaika on jatkuva haku yllä mainittuna ajanjaksona. Työ- ja elinkeinoministeriölle toimitettuja avustushakemuksia käsitellään saapumisjärjestyksessä. Kannustinmallin uudistetun haun mukaisia tukikelpoisia kustannuksia voi syntyä ajalla 1.10.2023-31.12.2026. Haetun avustusjakson tulee päättyä kalenterivuoden loppuun; kesken vuotta alkava avustus tulee hakea päättyväksi kalenterivuoden loppuun, jolloin haettava avustusjakso on kestoltaan vähintään 12 kuukautta ja korkeintaan 24 kuukautta. Myönnetylle avustukselle voi hakea jatkoa hakuajan puitteissa, kalenterivuoden (12

kk) kestoisina jaksoina. Avustusta voidaan myöntää niin kauan kuin kannustinmallin toteuttamiseen myönnettyä rahaa riittää.

Avustuksen myöntämisen kriteerit

Hakemuksessa tulee käydä ilmi avustuksen myöntämiseen vaadittavien kriteerien täyttyminen. Avustusta myöntäminen edellyttää seuraavien kriteereiden täyttymisen:

- 1) Rahoitusta hakevan Ohjaamon tai sen kaltaisen palvelun tulee olla ohjaamotoiminnan perusteiden mukainen.
- 2) Kannustinmallilla rahoitettavan henkilön tulee työskennellä sosiaali- ja/tai terveyspalveluiden tai koulutuspalveluiden asiantuntijana (ESCO –luokitus).
- 3) Kannustinmallilla rahoitettavan henkilön työsuhteen keston on oltava vähintään 12 kuukautta ja työn on kohdennuttava kokoaikaisesti ohjaamotyöhön.
- 4) Omarahoitusosuutena avustuksen kohteena olevassa Ohjaamossa tulee toimia yhtä kannustinmallilla rahoitettua henkilöresurssia kohden vähintään 50% työajalla toimiva kunnan, kuntayhtymän tai hyvinvointialueen rahoittama henkilöresurssi. Omarahoitusresurssi voi koostua useamman henkilön yhteenlasketusta työajasta.
- 5) Avustusta hakevan kunnan, kuntayhtymän tai hyvinvointialueen tulee osoittaa sitoutuvansa toimintaan pysyvästi myös kannustinmallin mukaisen rahoituksen päätymisen jälkeen.
- 6) Kunnan, kuntayhtymän tai hyvinvointialueen on esitettävä suunnitelma siitä, miten elpymisvälineestä rahoitettua toimintaa ylläpidetään rahoituskauden jälkeen.
- 7) Valtionavustuslain (688/2001) mukaisten avustuksen myöntämisen edellytykset tulee täytyä.

Rahoitusta voi hakea Ohjaamoissa tai Ohjaamon perusteiden mukaisessa palvelussa työskentelevistä henkilöistä aiheutuviin palkkauskustannuksiin. Avustusta voidaan myöntää vain toiminnalle, joka täyttää ohjaamotoiminnan perusteet [Ohjaamotoiminnan perusteet \(tem.fi\)](#). Periaatteiden tulee täytyä, jotta tuettavan toiminnan voidaan katsoa olevan ohjaamotoimintaa tai siihen rinnastettavaa toimintaa.

Avustushakemuksessa hakijan tulee arvioida miten ohjaamotoiminnan perusteet toteutuvat tai miten ne aiotaan jatkossa huomioida toteutuvan.

Avustus kohdentuu sosiaali- ja terveyspalveluiden tai koulutuspalveluiden asiantuntijoiden palkkakuluihin. Avustus voidaan kohdentaa vain ammattiryhmiin, jotka ovat ESCO luokituksen mukaiset.

ESCO-luokituksen mukaisesti tuetuiksi hyväksytyt ammattiryhmät:

- Lääkärit, 221
- Hoitotyön erityisasiantuntijat, 222
- Muut terveydenhuollon erityisasiantuntijat 226
- Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat, 23
- Sairaanhoidajat, 322
- Muut terveydenhuollon asiantuntijat, 325
- Psykologit 2634
- Sosiaalityö erityisasiantuntija 2635
- Sosiaaliohjaaja 3412.4

Kannustinmallista rahoitettavan henkilön työsuhteen tulee olla kestoltaan vähintään 12 kuukautta. Avustusta voidaan maksaa 12 kuukautta lyhyemmästä työsuhteesta, mikäli avustuksella rahoitetun henkilön työsuhde keskeytyy avustuksen saajasta riippumattomasta syystä. Hakemuksessa tulee kuvata elpymisvälineellä rahoitettavan henkilötyövuoden tehtävänkuva, josta tulee ilmetä asiantuntijan rooli osana Ohjaamoja/Ohjaamon kaltaista toimintaa. Valtionavustuksella rahoitetun henkilötyövuoden tulee kohdentua kokonaisuudessaan ohjaamotoimintaan, ohjaamoverkostossa tapahtuvaan asiakastyöhön tai ohjaamotoiminnan kehittämiseen.

Kannustinmallista on myös mahdollista hakea yhteistä henkilötyövuotta alueelliseen ohjaamotyöhön tai useamman Ohjaamon yhteiskäyttöön. Mikäli rahoitusta haetaan alueelliseen ohjaamotyöhön, tulee yhden kunnan, kuntayhtymän tai hyvinvointialueen olla vastuujärjestäjä, joka hakee rahoitusta ja vastaa maksatushauista. Henkilö palkataan vain yhteen organisaatioon. Yhteistä resurssia hakeneet organisaatiot sopivat keskenään, miten resurssien käyttö jakautuu niiden välillä.

Mikäli kannustinmallista rahoitettu henkilö irtisanoutuu tai vaihtaa tehtäviään avustuskauden aikana, voi avustuksen saanut kunta rekrytoida tilalle uuden henkilön. Tilanteessa ei edellytetä uutta avustushakemusta, mikäli uuden henkilön tehtäväkuva ei muutu. Tieto muuttuneesta henkilöstä tulee toimittaa maksatushakemuksen yhteydessä KEHA-keskukselle.

Hakijan tulee vapaamuotoisesti esittää, miten tuettu toiminta vakiintuu tukikauden jälkeen ja miten toimintaan sitoudutaan kannustinmallin päätyttyä. Avustusta hakevan kunnan tulee esittää arvionsa ohjaamotoiminnan kehittämistarpeista ja toiminnan painopisteistä.

Hakemuksessa tulee myös käydä ilmi hakijan suunnitelma siitä, miten elpymisvälineestä rahoitettua toimintaa ylläpidetään rahoituskauden jälkeen

Avustukseen sovellettavat ehdot ja rajoitukset: Valtionavustuslaki (688/2001) sekä työ- ja elinkeinoministeriön erityisavustuksen ehdot ja rajoitukset (liite 1). Ehdot ja rajoitukset -liite sisältää yleisiä määräyksiä muun muassa avustuksen käytöstä, hyväksyttävistä kustannuksista ja avustuksensaajan velvollisuuksista.

Tukea voidaan hakea enintään 80 000 euron vuosipalkkaa vastaava määrä lakisääteisinä sivukuluneina. Avustuksen saajan taloudenhoito ja hallinto on järjestettävä asianmukaisesti ja avustuksen käytöstä on tehtävä selvitys viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus tehdä valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia, jotka ovat tarpeellisia valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa (Valtionavustuslaki 16 §).

Valtionavustuslain mukaiset yleiset edellytykset

Työ- ja elinkeinoministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain mukaiset avustuksen myöntämisen edellytykset täyttyvät. Ministeriö ottaa yleiset edellytykset huomioon avustusta harkittaessa. Valtionavustuksen myöntämisen yleisiä edellytyksiä ovat (Valtionavustuslaki 688/2001 7 § 1 mom.):

- Tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä.
- Avustuksen myöntäminen on perusteltua valtionavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta.
- Avustuksen myöntäminen on tarpeellista huomioon ottaen hakijan saama muu julkinen tuki sekä hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus.
- Valtionavustuksen myöntäminen väärin vain vähän kilpailua ja markkinoiden toimintaa.

Esteitä avustuksen myöntämiselle

Jos hakija on saanut aiemmin avustuksia ministeriöltä, sen tulee huolehtia, että avustuspäätöksissä edellytetyt selvitykset avustusten käytöstä on tehty määräaikaan mennessä. Ministeriö hylkää hakemuksen, jos hakija on olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuttaan antaa ministeriölle tietoja aiemmin myönnettyjen avustusten käytön valvontaa varten. Hakemus hylätään myös, jos se saapuu määräajan jälkeen.

Avustuksen maksaminen ja sen ehdot

Avustuksen maksamisen ehtona on, että avustusta käytetään avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen ja palkkakustannuksen kohde on avustuspäätöksen mukaista. Avustusta voi käyttää ministeriön erillisellä päätöksellä hyväksymiin ja tarkennetussa toiminta- ja rahoitussuunnitelmassa esitettyihin palkkakustannuksiin. Avustus maksetaan toteutuneita palkkakustannuksia vastaan enintään kaksi kertaa vuodessa Q1 ja Q3 aikana (maksatusjaksot ovat tammi-kesäkuu ja heinä-joulukuu). Avustusta ei makseta ennakolta, vaan toteutuneita kuluja vastaan. Kunkin puolivuotiskauden maksatusta tulee hakea aina sitä seuraavana maksuajankohtana eli heinä-joulukuun maksatushakemus toimitetaan seuraavan vuoden Q1 aikana ja tammi-kesäkuun maksatushakemus saman vuoden Q3 aikana.

Avustuksella kustannettavien henkilöstökulujen tulee päättyä **31.12.2026** mennessä. Avustukset pohjautuvat kunnan palkkaaman henkilön todellisiin kuluihin sisältäen palkkakulut ja lakisääteiset työnantajakulut. Työ- ja elinkeinoministeriö on osoittanut maksustehtävän KEHA-keskukselle kevään 2021 budjettiriihipäätöksessä.

Avustuksia haettaessa tulee huomioida, että Suomen saama rahoitus elpymisvälineestä on ehdollista kansallisten tavoitteiden saavuttamiseen. Hakijan tulee huomioida rahoituksen ennenaikaisen päättymisen mahdollisuus tehdessään työsuojelmia.

Tuloksista raportointi

Kansalliset tavoitteet liittyvät sosiaali- ja terveystieteiden tai koulutussektorin vahvistamiseen Ohjaamotoinnissa. Tämän vuoksi työ- ja elinkeinoministeriön on olennaista saada yksiselitteinen raportointi ohjaamoissa työskentelevistä asiantuntijoista.

Tuloksellisuusraportoinnissa edellytetään seuraavien seurantatietojen keräämistä ja raportointia kalenterivuosittain Q1 ja Q3 aikana:

1. Ohjaamossa vähintään 50% työajalla työskentelevät asiantuntijat ammattitaitoisesti ESCO luokituksen mukaan (Q1 ja Q3).
2. Kannustinmallin kautta rahoitettujen asiantuntijoiden asiakasmäärät seuraavien asiointikäyntien aiheiden luokituksen mukaan:
  - työ ja yrittäjyys
  - koulutus ja opiskelu
  - oma talous
  - hyvinvointi ja terveys
  - asuminen
  - vapaa-aika
  - Muu aihe
3. Kannustinmallin kautta rahoitettujen asiantuntijoiden asiakasjakauma sukupuolittain.

Loppuraportti: Kunnan tekemä vapaamuotoinen arvio kannustinmallin toiminnasta ja vaikutuksista Ohjaamon kehittämiseen sisältäen kunnan oma arvio toiminnan vakiintumisesta (viimeistään Q1/2027 tai kolmen kuukauden sisällä rahoituksen päättymisestä). Loppuraporttiin on sisällytettävä kuvaus mahdolliseen kehittämistoimintaan kohdennetusta työosuudesta seuraavalla luokittelulla.

- a. Nuorten tavoittaminen
  - Nuoren rinnalla kulkeminen

- Nuoren palveluihin saattaminen
- Oppilaitosyhteistyö
- Ohjaamon verkostojen vahvistaminen
- Yritysyhteistyö
- Järjestöyhteistyö
- Viestintä
- Muu

Työajan seuranta

Avustuksella katettavaksi esitettävien palkkauskustannusten on perustuttava todelliseen työskentelyyn avustetussa toiminnassa. Jos avustettuun toimintaan palkattu työntekijä työskentelee myös avustuksen saajan muussa toiminnassa tai useamman kuin yhden avustuskohteen työtehtävissä, tulee työajan käyttö todentaa pitämällä työtehtävien suorittamisesta seurantaa.

Työajanseuranta voidaan toteuttaa eri tavoin, mutta sen tulee olla tuntiperusteista ja jatkuvaa. Työajanseurantatiedot tulee dokumentoida luotettavasti. Työajanseurantatiedot on esitettävä pyydettyä. Jos avustuskohteen työtehtäviin palkatut työntekijät työskentelevät täysimääräisesti vain tämän päätöksen mukaisessa avustetussa toiminnassa, riittää, että avustuksen saaja huolehtii työaikalain mukaisesta työaikakirjanpidosta. Työ- ja elinkeinoministeriö ei tällöin edellytä erillistä työajan käytön seurantaa.

Avustuskohteelle kirjatut osuudet henkilöstökuluista tulee täsmäyttää työajan seurannan mukaisiin toteutuneisiin työtunteihin. Täsmäytys ja mahdolliset oikaisut kirjanpitoon tulee tehdä viimeistään tilinpäätösvaiheessa. Oikaistavilla henkilöstökuluilla tarkoitetaan tässä yhteydessä palkkakuluja, palkan lakisääteisiä sivukuluja ja vapaaehtoisia henkilöstökuluja. Myös sairauspoissaolojen, loma-ajan palkkojen ja lomarahojen kustannukset tulee kohdistaa eri kustannuspaikoille toteutuneiden työtuntien suhteessa

Avustuksen hakeminen

Haku käynnistyy 1.10.2023 ja päättyy 31.10.2025 klo 16:15.

Hakijan tulee täyttää ja toimittaa hakijatahon virallisten nimenkirjoittajien allekirjoittama Valtion erityisavustushaku Ohjaamoiden kannustinmalli -hakulomake liitteineen työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamoon alla olevaan osoitteeseen postitse tai sähköpostilla viimeistään hakuajan viimeisenä päivänä klo 16:15 mennessä. Sähköpostin otsikko kenttään tai kuoreen laitetaan merkintä ”Kannustinmalli VN/21454/2021”.

kirjaamo.tem@gov.fi

TAI

Kirjaamo
Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO
(käyntiosoite Ritarikatu 2 B, Helsinki)

Vastuu hakemuksen perille saapumisesta on lähettäjällä. Hakemusta ei oteta käsitteilyyn, jos se saapuu työ- ja elinkeinoministeriöön määräajan jälkeen.

Liitteet

- Avustuksen hakulomakepohja
- Oikaisuvaatimusohje
- Hakulomakkeen täyttöohje